Notitie veldbezoek eendenkooi Achterwaterschap-Zuid

Plangebied: Eendenkooi, Achterwaterschap-Zuid

Aan: S. Muilwijk (BWZ Ingenieurs)
Van: K.C. Fokker (Ecoresult B.V.)
Datum: 12-11-2025
Versie: 03
Ons kenmerk: NER20250917v03

1 Aanleiding

In opdracht van BWZ Ingenieurs heeft Ecoresult B.V. een veldbezoek uitgevoerd aan het Achterwaterschap-Zuid. In het kader van de kadeversterking aan de zuidkant van de kade, staan werkzaamheden gepland die onder andere de ophoging van de kade, het dempen van de teensloot en het graven van een nieuwe teensloot behelzen. In het gebied is reeds aanvullend onderzoek[1] gedaan naar onder andere heikikker en is een vergunningsaanvraag ingediend[2].

In de uitwerking van het project is gebleken dat, in tegenstelling zoals in eerste instantie de verwachting was, de eendenkooi aan de zuidkant van de kade niet gemeden kan worden. De teensloot tussen de kade en de eendenkooi zal worden gedempt, waarna in de noordrand van de eendenkooi een smalle strook bos (5 meter breed) gekapt zal worden waar een nieuwe teensloot zal worden aangelegd. De eendenkooi maakt onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) als N17.04 Eendenkooi en had nog geen onderdeel uitgemaakt van het nader onderzoek. In dat kader is op 26 augustus door ecoloog D. van Braak een veldbezoek uitgevoerd. In deze notitie worden de bevindingen gedeeld als aanvulling op de reeds eerder uitgevoerd quickscan[3], en wordt de wijze van handelen toegelicht.

2 Bevindingen veldbezoek

De noordrand van de eendenkooi is begroeit met opgaande bomen. Tijdens het veldbezoek werd buiten de strook van 5 meter een bunzing waargenomen die uit een stapel dood hout vluchtte. In

[1] Veen, K.J. van, 2024. Nader onderzoek. Plangebied: Achterwaterschap-Zuid, Alblasserwaard. Kenmerk: ER20240612NOv01. Ecoresult B.V., Hendrik-Ido-Ambacht
[2] Berg, V.E.A. van den, 2024. Activiteitenplan beschermde soorten regionale keringen Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (A5H). In het kader van de Omgevingswet. Kenmerk: ER20240198v04. Ecoresult B.V., Hendrik-Ido-Ambacht
[3] Veen, K. van, 2020. Quickscan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Regionale keringen Alblasserwaard en Zouweboezem. Rapportkenmerk ER20191119v02. Ecoresult B.V., Dordrecht

de noordrand van de eendenkooi is open water (naast de aanwezige teensloot tussen de eendenkooi en de kade) afwezig. In één van de bomen is een nestholte aanwezig van grote bonte specht (op 11m vanaf de rand van de teensloot), welke geschikt is als vaste rust- en verblijfplaats van boombewonende vleermuizen (gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis). Aan de oostkant van de eendenkooi is een buizerdnest vastgesteld op 20m vanaf de rand van de teensloot, welke in 2025 in gebruik was. Daarnaast is de eendenkooi geschikt als overwinteringshabitat voor heikikker, welke ook algemeen in de omgeving van de eendenkooi voorkomt. Rugstreeppad komt niet voor langs het Achterwaterschap[4], zodat het gebruik van de eendenkooi als overwinteringshabitat uitgesloten kan worden. Overige potentiële beschermde natuurwaarden zijn in het plangebied afwezig.

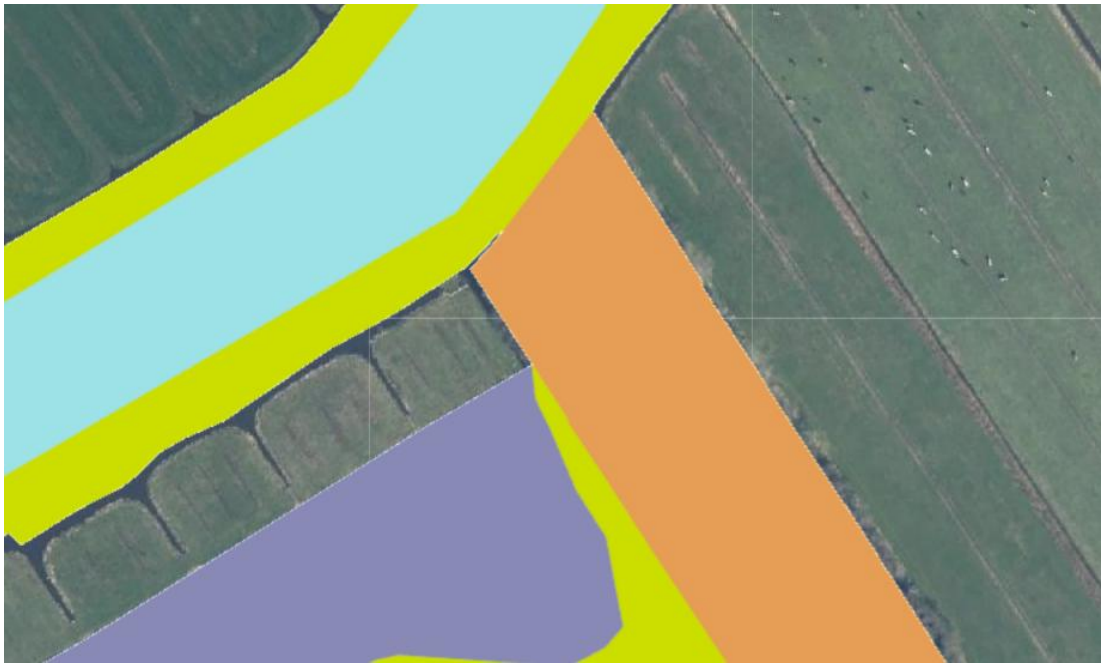
Figuur 1. Locatie van relevante potenties in de eendenkooi zoals aangetroffen in 26-8-2025. Kaartbron: PDOK.

3 Natuurnetwerk Nederland

De eendenkooi maakt volledig deel uit van het beheertype N17.04 Eendenkooi van het Natuurnetwerk Nederland (Natuurbeheerplan 2026) (Figuur 2). Vanwege de ontwikkeling vindt de kap plaats van de strook bos over een oppervlakte van 250m^2 (5 X 50m). Deze strook is geen essentieel onderdeel voor het functioneren van de eendenkooi, omdat het niet direct is verbonden met de plas en vangpijpen. De cultuurhistorische waarde van de eendenkooi zal door het verplaatsen van de teensloot niet worden aangetast. Bovendien blijft door het uitgraven van de teensloot de waterhuishouding van de eendenkooi in stand, zodat door het dempen van de sloot

[4] Veen, K.J. van, 2024. Nader onderzoek. Plangebied: Achterwaterschap-Zuid, Alblasserwaard. Kenmerk: ER20240612NOv01. Ecoresult B.V., Hendrik-Ido-Ambacht

de waterhuishouding als een cruciaal element in de eendenkooi wordt behouden. Enkele jonge boompjes worden bovendien uit de bosstrook verplaatst naar de kadeteen, zodat ook ten noordwesten van de teensloot enige opgaande begroeiing zal ontstaan. Hierdoor komt de teensloot min of meer in de eendenkooi te liggen. Desondanks is wel sprake van oppervlakteverlies van het kooibos van ongeveer 250m^2.

Figuur 2. Globaal overzicht van de eendenkooi (oranje) die als geheel onderdeel uitmaakt van het beheertype N17.04. Overige beheertypen (o.a. N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland op de kade) zijn weergegeven in andere kleuren. Bron: Natuurbeheerplan 2026.

4 Conclusie en vervolgstappen

In de noordelijke rand van de eendenkooi aan de zuidkant van het Achterwaterschap zijn enkele relevante bevindingen gedaan. Een buizerdnest is aangetroffen op ca. 20 meter van de teensloot die zal worden gedempt en op max. 15 meter van de te kappen strook. Ondanks dat de geplande werkzaamheden langs het Achterwaterschap voor het grootste deel gepland staan voor de periode augustus-september (na het broedseizoen van buizerd), is verstoring van het nest vanwege werkzaamheden niet uit te sluiten. Verstoring van het buizerdnest is daarom nodig om vestiging tijdens of kort voorafgaand aan de werkzaamheden te voorkomen, zodat verstoring van het jaarrond beschermde nest van buizerd moet worden opgenomen in de aangevraagde vergunning[5]. In de eendenkooi zijn ruim voldoende geschikte nestbomen aanwezig, waar buizerd een vervangend nest kan maken.

De boom met een potentiële verblijfplaats van boombewonende vleermuizen staat buiten de te kappen strook. Deze boom zal niet worden gekapt en wordt ontzien tijdens de werkzaamheden, zodat negatieve effecten zijn uitgesloten. Om vernieling of beschadiging van de boom te voorkomen zal deze worden gemarkeerd volgens richtlijnen in een op te stellen ecologisch

[5] Van den Berg, 2024

werkprotocol. Ook worden geen werkzaamheden uitgevoerd in de periode tussen een half uur voor zonsondergang een half uur na zonsopkomst. De mogelijke vaste rust- en verblijfplaats van bunzing in een hoop takken zal niet worden aangetast, deze bevindt zich buiten de uit te voeren werkzaamheden.

De eendenkooi is onderdeel van NNN, inclusief de strook waar de nieuwe teensloot komt te liggen. Echter, omdat de nieuwe teensloot wordt gegraven om de waterhuishouding van de eendenkooi te behouden en er met de kap van de smalle strook bos geen essentieel onderdeel van de eendenkooi verloren gaat (bijvoorbeeld vangpijpen of essentiële beplanting rondom de plas), is geen sprake van een negatief effect op de kwaliteit. Bovendien worden enkele bomen herplant aan de overzijde van de teensloot, zodat de nieuwe teensloot min of meer in de eendenkooi komt te liggen. Desondanks is sprake van oppervlakteverlies van ongeveer 250m^2 vanwege het te kappen bos, wat noodzakelijk is om te compenseren.

Foto-impressie

Overzicht van de eendenkooi vanuit het noordoosten. Foto: D. van Braak | Ecoresult B.V.

Overzicht van de eendenkooi vanuit het noordoosten. Foto: D. van Braak | Ecoresult B.V.

Overzicht van de eendenkooi vanuit het noordwesten. Foto: D. van Braak | Ecoresult B.V.

Aangetroffen veer van buizerd onder het nest. Foto: D. van Braak | Ecoresult B.V.

5 Betrokken ecologisch deskundige

5.1 Contactgegevens ecologisch deskundige

K.C. Fokker (ecologische werkbegeleiding)
06 86 86 58 30
cornelisfokker@ecoresult.nl

B. van de Wetering (projectleider)
06 29 34 13 17
bastiaanvandewetering@ecoresult.nl

Overige gegevens:
Ecoresult B.V.
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

Vestiging Hendrik-Ido-Ambacht, tevens postadres
Kringloopweg 22
3343 LR, Hendrik-Ido-Ambacht

Vestiging Veenendaal
Lunet 2-8
3905NW, Veenendaal